

ВЕСЕЛИ СУСРЕТИ

Будући прваци Старине похрлили су у своју будућу школу на прво дружење са својим вршњацима и учитељицама.

ПРВИ ВЕСЕЛИ СУСРЕТИ 21.12.2023.

У четвртак, 21.12.2023. године, са почетком у 18 часова, одржана је прва радионица у оквиру Веселих сусрета, за будуће прваке – предшколце из околних вртића. Будуће ученике и њихове родитеље дочекале су, у холу школе, учитељице продуженог боравка. Дружење је настављено у учионицама које су биле припремљене за дочек другара. Док су деца са учитељицама у веселој атмосфери, уз смех и

песму, вредно и заинтересовано израђивала новогодишње честитке, родитељи су имали много питања о раду продуженог боравка, на која су добили исцрпне одговоре.

На самом крају, када су се другари вратили родитељима, уприличено је мало, слатко послужење. Задовољни и помало тужни што се дружење брзо завршило, предшколци су обећали да

ЗА БУДУЋЕ ПРВАКЕ
и њихове родитеље

ОШ „Старина Новак“
у току 2023/24. школске године
организује

ВЕСЕЛЕ СУСРЕТЕ

21. децембар - ЗИМСКЕ ЧАРОЛИЈЕ
22. фебруар - ВЕСЕЛА МАТЕМАТИКА
24. март - ПОКАЖИ ШТА ЗНАШ
25. април - ИГРЕ БЕЗ ГРАНИЦА

МАЈ - ОСМИ ПРОЛЕЋНИ КАРНЕВАЛ

СВЕ РАДИОНИЦЕ ПОЧИЊУ
У 18 ЧАСОВА

Кнез Данилова 33-37
Секретар /тел. 3347633
Психолог /тел. 3349513

ће подсетити родитеље да их поново доведу на ново дружење, 22. фебруара 2024. године, као и да ће довести још другара.

А.П.

ДЕЧЈА НЕДЕЉА

ДЕЧЈА НЕДЕЉА је у ОШ "Старина Новак" трајала од 2. до 8. октобра. Деца су учествовала у такмичењима из поезије, дизајнирале фризууре и уживало у најразличитијим играма.

НЕОБИЧНЕ ФРИЗУРЕ

Дан за „необичне фризууре“ био је велико уживање за ђаке 4₂ и 4₅. Деца су показала своју креативност правећи разне фризууре једни другима. У учионицама је било веома „живо и радно“. Са задовољством предствљају своје креације које желе да поделе са нама.

ДРУШТВЕНЕ ИГРЕ

Деца се највише радују заједничким играма. Договорили су се да један дан посвете дружењу и друштвеним играма. На располагању су биле друштвене игре које највише воле, а ту су биле и оне које су сама деца креирала и направила.

ЛИКОВНА РАДИОНИЦА

Колико нам пријатељи значе, ђаци 2₄ су то приказали својим сјајним ликовним креацијама! Цртали су портрет свог доброг друга и себе, разговарали о томе колико су нам битни добри другари.

ЛИКОВНИ И ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС

Дечија недеља је започела сјајним резултатима наших ђака на ликовном и литерарном такмичењу „Моје срце – моја породица“. Сара Миладиновић 3/3 је освојила 2. награду на општинском такмичењу литерарних радова на задату тему, док су Барбара Ђорђевић 3/2 и Полина Друзик 3/1 освојиле 1. награду на ликовном такмичењу и тиме се пласирале на следећи ниво такмичења!

Моје срце моја породица

Моје срце је пуно мисли
Љубави и мало таме,
Љубав ми је пуна тате,
Бакe, деке и моје маме.
Има неко ко ме воли
Ко ме цени и грли,
Има оног ко ми маше
само
Ал и он ме некад
заволи.
Чак и он ко нема осмех
Срце лепо воли многе,
Чак и он ко мени смета
Није само да ће бити
туге.

Можда некад будем
груба
Не фина ил не блага,
Али и да сам таква била
Одмах би се извинила.
Ја нећу бити таква
Ни за право злато,
И да ме неко мрзи
ја се толико љутити нећу
зато.
И да ме не цени нико
Имам своју породицу
велику,
Која увек зна зашто
И када сам у хаосу.

Сара Миладиновић 3/3

НЕДЕЉА

тобра 2023.године. Кроз чак 24 тема играло се, цртало, читала и много друго у веома богато осмишљеним активностима. Ево неких од њих.

ВОЛИМО ДА ЧИТАМО

„Велико срце деце Србије“

Таци наше школе су велики заљубљеници књиге и читања. Знају да је књига „ најбољи пријатељ“. У част томе, у одељењима 33 и 45, се организовала размена књига – поклони књигу своме другу. Деца су самостално бирали наслове које су, са пуно љубави и осмехом на лицу, поклонили некоме од другара у свом одељењу. Радост је била двосмерна. То је за похвалу и треба неговати културу читања и поклањања књига. Одушевљено су констатовали да ће се и та књига наћи у њиховом читалачком дневнику.

ДРУЖЕЊЕ СА ПРЕДШКОЛЦИМА

Група предшколаца из вртића „Дечија кућа“ је гостовала у одељењима 42 и 45. Дружење је започело представљањем деце, а потом настављено ликовном радионицом. Старији су помагали млађима у изради бецева и заједничког сунца. Учионица је била испуњена веселом дечијом грајом и украшена најлепшим осмесима који су блистали на лицима деце.

С.Ђ.

ПОЛИГОН СПРЕТНОСТИ

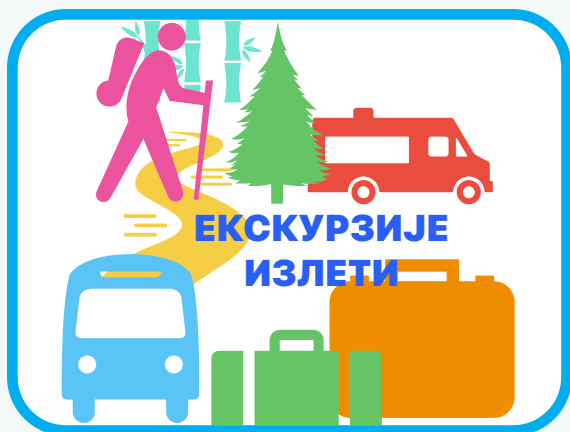
Четвртаци наше школе учествовали су на четвртом "Полигону спретности" у Вранићу где их је угостила ОШ "Павле Поповић"

Кроз пројекат „Развој школског спорта“, организован је и реализован четврти међуопштински „Полигон спретности“, у среду, 25.октобра 2023. године у Вранићу. Домаћин је била ОШ“Павле Поповић“. Наши домаћини су уприличили међусобно повезивање и удруживање 20 основних школа са подручја 17 београдских општина. Манифестација је почела интонирањем државне химне, музичким програмом и представљањем екипа. Екипу наше школе су чинили ученици четвртог разреда: Душан Вујновић, Тара Терзић, Вукан Лешић, Николина Младеновић, Сергеј Јакимов, Мила Мандић, Петар Николајевић, Наталија Дамњановић, Златан Бјелак и Дуња Радека. Ђаци су били веома спретни у савладавању препрека на полигону. Уживали су док је трајало целокупно такмичење и дружење са другарима из других београдских школа. Наша сјајна екипа је освојила одлично 4. место и вратила се кући са медаљама и дипломама.

С.Ђ

ЈЕДАН ДАН У ПЕТНИЦИ

Тај један дан у Петници за све нас је био јединствено искуство, а мене је натерао да размислим о својим интетесовањима.

Дана 25. 10. 2023. године шеснаест ученика осмог разреда је заједно са наставницама Данијелом Јукић, Светланом Јоцић и Мајом Заграђанин посетило Истраживачку станицу Петница. Научни дан у ИС Петница обухватио је реализацију програма из хемије, биологије, физике и археологије. Ове године ми се први пут указала прилика да одем у Петницу и будем део оваквог пројекта. Тај један дан у Петници за све нас је био јединствено искуство, а мене је натерао да размислим о својим интетесовањима.

Сам концепт Петнице нам је био врло инспиративан. Сарадници-предавачи су углавном млади људи који су ту на докторским или мастер студијама. То је на мене оставило највећи утисак и подстакло ме да се још више заинтересујем за науку.

Како ја то волим да кажем, као *суви природњак* схватила сам да су природне науке оно чему треба да тежим. Природне науке су ми одувек биле ближе срцу и сигурна сам да ће сваког ко дели

мишљење са мношћом посета Истраживачкој станици Петница инспирисати. Добила сам прилику да радим у хемијској лабораторији и да учествујем у чак десет експеримената. Програм из биологије, мог омиљеног предмета, изузетно ми се допао. Имала сам прилику да видим како изгледају праве лабораторије. Ако буде било прилике, сигурно ћу опет доћи у Петницу. Сматрам да наша школа даје нашим ученицима сјајну могућност да схвате шта их заправо занима и да открију један велики део себе. Жао ми је што због вируса, који је погодио читаву планету, нисмо имали прилику да раније одемо, али исто тако ми је драго што ће генерације после нас моћи да посете Петницу и пронађу инспирацију коју сам и ја пронашла. Мени је био довољан један дан да схватим да ме наука као таква изузетно интересује и надам се да ће и други ученици наше школе исто тако пронаћи инспирацију и можда једног дана постати сарадници у Петници.

Дуња Радисављевић 8з

ТАЈНА БАКИНЕ ШКРИЊЕ

позоришна представа која је одушевила ђаке

Ученици другог разреда наше школе су 31. 10. 2023. посетили Дечји културни центар Београд где су гледали представу „Тајна бакине шкриње“. Представа је била дивна. Могли смо да видимо како су некада људи живели, како су се одевали, које су предмете користили у свакодневном животу. Научили смо неке нове појмове који су нам до тада били непознати. Бакина шкриња је била пуна различите одеће и предмета из прошлости. Сазнали смо шта су јелек, писаћа машина, лој, ибрик, гушчије перо, мастионица итд. Чули смо и за велики број старих заната и упознали неке наше старе обичаје. Глумци су постављали питања публици. Унук Мирко је причао брзалице, питалице и разбрајалице.

Мирко је био јако несташан, а за разлику од њега, унука Мирка је мирна и води рачуна о Мирку. Бака Мара се често љути на Мирка, а деда Сима га брани од грдње. Комшија Милош се дружи са деда Симом и на крају представе свира гајде и фрулу.

Утисци ученика су да је представа била величанствена, смешна, забавна и поучна.

Ана Хладни II4

Ликови у представи су деда Сима, бака Мара, унук Мирко, унука Мирка и комшија Милош. Унук

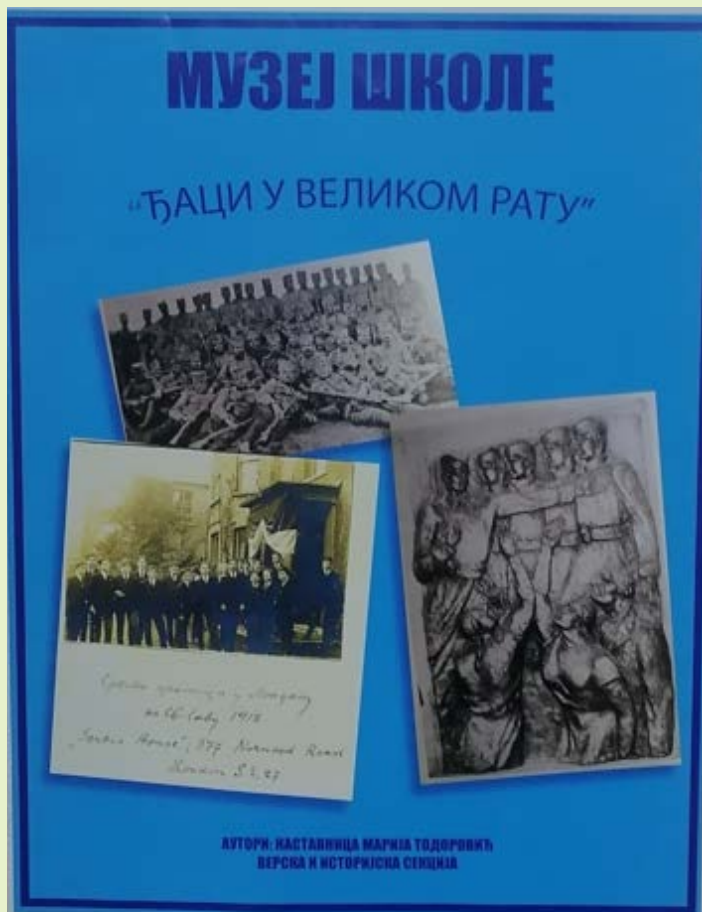
ЂАЦИ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ

изложба поводом Дана примирја

Поводом Дана примирја 11. новембра, верска секција је у сарадњи са историјском секцијом приредила изложбу „Ђаци у Великом рату“ као омаж свим ђацима, а пре свега чувеним 1300 каплара који су се ставили у службу одбране отаџбине.

Изложба се састоји од фотографија 1300 каплара, ђака добровољаца и ђака који су били на школовању у иностранству, као и преживелих каплара – Александра Дерока, Станислава Винавера и Светог Јустина Ђелијског, који су својим делом заувек оставили трага у српској култури, уметности и Цркви.

Циљ изложбе је да се ђаци упознају са бесмртних 1300 каплара који су учинили велики подвиг дајући пример како се воле отаџбина и слобода и који су на њен олтар положили огромну жртву бранећи је неустрашиво. Аутор изложбе је Марија Тодоровић.

ДРУЖЕЊЕ СА БАКАМА И ДЕКАМА

Отворени Дан школе за родитеље овом приликом је уприличен за родитеље родитеља наших ђака и, као и ранијих година, одазив бака и дека је био велики

У ОШ "Старина Новак" у четвртак, 14.12.2023. је одржано Дружење са бакама и декама. Бацаи млађих разреда су у школу довели своје баке и деке. Заједно су рецитовали, глумили, учили, играли, певали, израђивали креативне предмете, писали честитке, играли стони тенис и забављали се. Видели су једни од других како да што лепше и квалитетније организују своје заједничко слободно време. Сви су били лепо расположени. Представили су се једни другима и створили дивну атмосферу пуну уважавања и спонтане блискости. На крају су се послужили чајем и кексићима. Сви су отишли са осмехом и лепом успоменом. Учитељице Слађа и Љиљана су испратиле њихове наступе и уживале са њима у овом дружењу.

С.Ђ.

ЗАЈЕДНИЧКИ ЧАС ВЕРСКОГ И ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА

Ученици другог разреда (2₁ и 2₄) имали су заједнички час на коме се промишљало и разговарало на тему врлине заједништва у корелацији предмета Верска настава, Грађанско васпитање и Свет око нас. Учитељице и вероучитељица су ученицима представиле тему заједнице и њених вредности разговарајући са ученицима о породичној заједници, школској и ваншколским заједницама и црквеној заједници.

М.Т.

САЈАМ СПОРТА

У организацији ГО Палилула, Спортског Савеза Палилула, Спортског Савеза Београда, а под покровитељством Града Београда, Секретаријата за спорт и омладину, у уторак 10.10.2023. године организован је Сајам спорта Градске Општине Палилула. Учесће су узела сва три одељења трећег разреда. Ученици су присуствовали промоцији спорта путем демонстрације и показних вежби и добили прилику да се упознају са клубовима из непосредног окружења. Ученицима је велику пажњу привукао штанд са кајаком и пикадом.

С.П.

РАДИОНИЦА ЗА ЧЕТВРТАКЕ

У уторак, 5. 12. 2023. године, у оквиру тематског дана Стручног већа хемије, биологије и географије – “Минерали у нама и око нас”, одржане су радионице за ученике четвртог разреда.

Радионице су припремили и реализовали наставници стручног већа и ученици осмог

разреда Тијана Ђетковић 8/1, Дуња Радисављевић 8/3, Моника Мирковић 8/1, Петар Драгићевић 8/1 и Ђорђе Миленковић 8/1. Ученици четвртог разреда су се на занимљив начин упознали са хемијом, биологијом, географијом и физиком као наставним предметима.

Д.Ј.

У БОТАНИЧКОЈ БАШТИ

Ученици IV4 су посетили Ботаничку башту „Јевремовац“ и учествовали у поучној радионици „И градови могу да помогну биолошкој разноврсности – оаза за пчеле и дивље опрашиваче“. Радионица је организована у оквиру пројекта Биолошког факултета Универзитета у Београду. Ученици су саслушали причу о важности опрашивача и упознали нативне медоносне биљке. У оквиру посете обишли су и новоформирану кутак Ботаничке баште.

Ж.Ђ.

у ботаничкој башти

ШАМПИОН КАРАТЕА

Ученик наше школе Илија Кочовић 7₁ члан је Карате клуба „Црвена звезда“ и добитник бројних медаља. Ове године Илија је освојио завидан успех – прво место на Државном првенству и друго место на Светском првенству у фудокал каратеу, школи која представља модерну варијанту традиционалног каратеа.

Ђорђе Вукомановић, Мила Башкот, Сергеј Николић

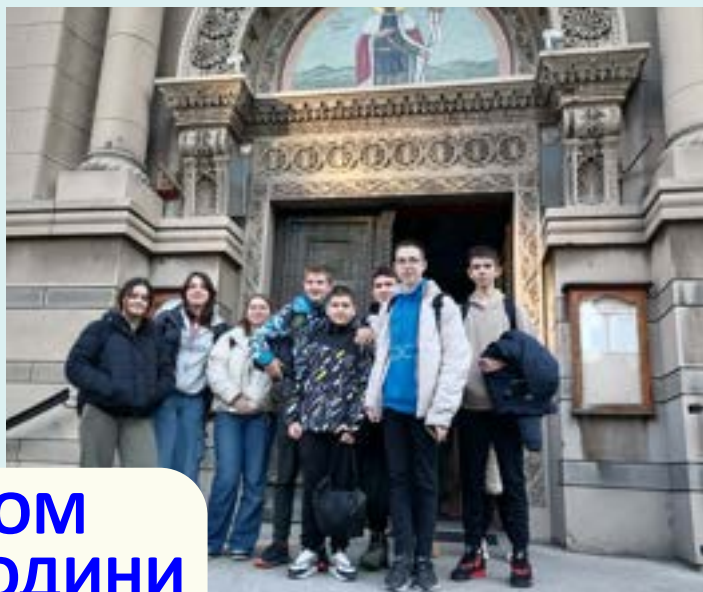

У ЦРКВИ СА ВЕРОУЧИТЕЉИЦОМ

У цркви на Дорћолу

Дана 18.11.2023. године ученици 8₁ који похађају верску наставу посетили су цркву посвећену Светом Александру Невском, великом чувару православља, и том приликом су се упознали са необичном и узбудљивом причом о настајању ове дорћолске цркве, коју је пројектовала прва жена архитекта у Србији, Јелисавета Начић.

М.Т.

ОЗБИЉНОМ МУЗИКОМ У СУСРЕТ НОВОЈ 2024. ГОДИНИ

На часу музичке културе у одељењу 7₂, одржана је радионица на којој смо правили новогодишње украсе инспирисане композиторима који су дали значајан допринос музици барока. Током радионице, ученици су обнављали научено градиво, повезивали различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали, наводили карактеристике барокне музике... У учионици - радионици смо слушали Вивалдијеву “Зиму”, Бахову “Токату и фугу”, Хендлов “Краљевски ватромет”, док су ученици истовремено израђивали украсе, у складу са темом. Ова активност је омогућила ученицима да креативно изразе своје разумевање барокне музике кроз визуелне елементе. Такође, кроз овакав приступ, ученици су имали прилику да се повежу са предметом на практичан и занимљив начин.

Б.С.

Наши ђаци угостили су децу из Бугарске, Хрватске и Словачке

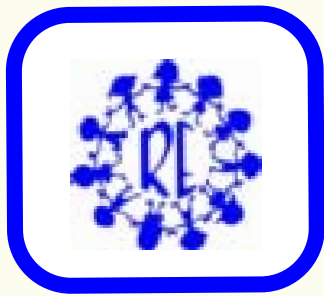
54. МЕЂУНАРОДНИ СУСРЕТ ДЕЦЕ ЕВРОПЕ

“Радост Европе” највећа и најстарија манифестација дечјег стваралаштва, одржана је у Београду од 1. до 6. октобра 2023. године. Оснивач и покровитељ манифестације је Градска управа града Београда, а извршни продуцент је Дечји културни центар Београд. Ове школске године београдски основци угостили су децу из четрнаест европских земаља, као и младе амбасадоре из далеке Кине, а сви заједно су, кроз песму и игру, представили културу и обичаје својих земаља. Овогодишњи 54. Међународни сусрет деце Европе одржан је под слоганом „Тачно испод звезде“, а посвећен је 80-годишњици од првог издања књиге „Мали принц“ Антоана де Сент Егзиперија.

Ђаци ОШ „Старина Новак“ традиционално већ деценијама учествују у овој значајној манифестацији, а ове године угостили су своје

другаре из Словачке, Хрватске и Бугарске. Три ученика наше школе су у четвртак 28. септембра били гости у јутарњем програму *K1 телевизије*, а у склопу најаве предстојеће манифестације, чије је свечано отварање било у понедељак 2. октобра 2023. године. У духу Егзиперијеве мисли да деца виде јасније од одраслих све оно што је важно у животу, са нестрпљењем и радошћу ишчекивани су госте из Европе.

У недељу 1. октобра 2023. године, ученици ОШ „Старина Новак“ коначно су дочекали своје госте из Бугарске, Хрватске и Словачке. Већ у уторак 2. октобра 2023. одржани су концерти „Сусрети пријатељства“ у Дечјем културном центру Београд у сали „Донка Шпичек“.

У среду 4. октобра 2023. године одржан је АЛА КОНЦЕРТ у МТС дворани на опште одушевљење многобројне раздрагане публике.

У петак, 6. октобра 2023. године ђаци наше школе испратили су госте из Хрватске, Словачке и Бугарске. Програм 54. међународног сусрета “Радост Европе” испуњен је у потпуности и зачињен, као и претходних година, слатким дружењима и новим познанствима. Због свега тога је трајање овог дружења протекло брзо, а туга због растанка није се могла сакрити на многим дечијим лицима у школском дворишту наше школе приликом испраћаја наших гостију из три европске земље. Ипак, Ташмајданко који се на зиду фискултурне сале наше школе родио тачно на педесетогодишњицу “Радости Европе”, што је обележено и у самој школи, задовољно се смешкао испраћајући још једну генерацију гостију из Европе који, враћајући се из Србије, носе у своју отаџбину першт

ГОСТИ ИЗ ХРВАТСКЕ СА ДОМАЋИНИМА

ГОСТИ ИЗ БУГАРСКЕ

дивних успомена и утисака са жељом да се сви поново сретну у првој згодној прилици. Можда већ следеће године на 55. међународном сусрету деце Европе “Радост Европе”.

М.З.

Деца Европе испред српске скупштине

У ХОЛАНДИЈИ

Наши ђаци двојезичне наставе наставили су дугогодишњу сарадњу са холандском школом "Sint-JansCollege"

И ове школске године ОШ "Старина Новак" организовала је размену ученика са холандском школом "Sint-JansCollege". У првој недељи размене у овој школској години, од 23. до 27. октобра, учествовало је укупно 20 ученика двојезичних одељења 7. и 8. разреда, који су путовали у пратњи две наставнице. Овога пута су у активностима током недеље размене, поред холандских и наших ученика, учествовали и ученици из Дрездена.

ДОЛАЗАК У ХОЛАНДИЈУ

Програм размене почео је дочекому школи "Sint-JansCollege", одмах по доласку у

Хунзбрук. Након дочека и освежења, ученици су се упознали са својим домаћинима. Нажалост, због проблема око трансфера и касног доласка у школу, нису

реализоване све активности у школи предвиђене за тај дан. Ученици су отишли кућама домаћина, где су се упознали са осталим члановима њихових породица и са њима провели поподне и вече.

ОДЛАЗАК У МАСТРИХТ

Уторак је започео играњем едукативних друштвених игара у школи, током којег су ученици могли да размене своје прве утиске о Холандији. После краће паузе, кренули смо на пут ка пећинама Гротен Норд, које су једне од знаменитости ове регије, а иначе су некарактеристичне за Холандију. Затим је уследила централна активност планирана

за други дан размене – одлазак у Мaстрихт, један од најистакнутијих холандских, али и светских универзитетских градова. Због јаке кише отказан је квиз, па су ученици добили непланирано слободно време да уживају у јединственој архитектури Мaстрихта, његовим прелепим улицама, парковима и ресторанима. Поподне и вече су ученици провели са својим домаћинима.

ПРОЈЕКТИ ПА ЗАМАК

Среда је била посвећена заједничким пројектима холандских, немачких и српских ученика на тему "Циљеви одрживог развоја". Након предавања, ученици су распоређени у групе и приступили су изради задатих презентација. Иако је задатак био тежак, ученици су успешно реализовали и презентовали своје радове. После ручка, сви ученици посетили су најзначајнију знаменитост места домаћина, Замак у Хунзбруку, један од највећих замака у Холандији, изграђен 1360. године. Поново подељени у групе и у пратњи наставника, ученици су истражили све делове замка и научили нешто о његовој богатој историји која обухвата период од 14. до 20. века. После напорног дана ученици су вече

провели у спортском центру, где је организовано рекреативно куглање. Након куглања домаћини су у ресторану истог спортског центра приредили вечеру на којој је послужено традиционално холандско јело од меса.

У АМСТЕРДАМУ

Дуго ишчекивани четвртак донео је излет у једну од културних, уметничких и финансијских престоница овог дела света – Амстердам. Ученици су, подељени у групе предвођене стручним водичима, а уз пратњу наставника, обилазили знаменитости овог града. Наши ученици су ове године имали могућност да посете Краљевску палату. Краљевска палата у Амстердаму једно је од три места у Холандији која су на располагању монарха актом Парламента. Палата је саграђена као градска скупштина током холандског златног доба у 17. веку. Ова зграда постала је краљевска палата краља Луја Наполеона а касније холандске краљевске куће. Налази се на западној страни трга Дам. Уживању у фантастичној атмосфери овог града помогло је сунце које је наше ђаке обасјавало до касних вечерњих сати, кад су се пуни утисака вратили у Хунзбрук, где су најлепше тренутке протеклог дана могли да поделе са породицама својих домаћина.

ФУДБАЛ И ОДБОЈКА НА ПЕСКУ

Петак, последњи дан размене, започео је спортским активностима у оближњем спортском центру. Ученици су уживали играјући фудбал и одбојку на песку. Након спортских

активности, имали су прилику и да покажу уметничке способности при изради логоа школе на часу ликовног. Слободно време до поласка ученици су провели са својим домаћинима. Опроштај је као и увек био пун суза и осмеха, лепих речи али и договора и планова о поновном виђењу и дружењу у Србији. У касним вечерњим сатима летом AirSerbia стигли смо са лепим утисцима у Београд. Као и претходних година, програм размене је испунио постављене циљеве сарадње и двојезичне наставе, али и оставио довољно простора за слободно време и дружење деце са својим холандским другарима. Језик наставе и свих активности у току недеље био је енглески, чија је активна употреба један од основних циљева ове сарадње.

И.С.

НАСТАВНИК ЛИКОВНОГ У ГАЛЕРИЈИ САНУ

Почетком децембра обрадовала нас је вест да је слика нашег наставника ликовне културе Синише Зековића изложена у галерији Српске академије науке и уметности. Тим поводом чланови ликовне и новинарске секције су 8. децембра 2023. године отишли са наставником ликовне културе Синошом Зековићем и наставником историје Милошем Пекићем у галерију Српске академије науке и уметности. Поред слике наставника Зековића, тамо смо могли да видимо и слике наших чувених сликара: Саве Шумановића, Петра Килибарде, Милана Коњовића, Ђуре Јакшића, Миће Поповића и других.

„Осећам се поносно и узвишено у овом тренутку. Наћи се на истој изложби заједно са највећим нашим сликарима 20. и 21. века велика је част за сваког уметника“, поделио је наставник са нама своје утиске.

Слика нашег наставника Синише Зековића носи назив „Размишљање“ и одабрана је из легата Народне библиотеке за изложбу у Галерији САНУ. Од наставника смо сазнали да је слика рађена 1991.

године и да је настала као резултат промишљања шта ће бити са напаћеним народом у ратом захваћеној земљи. „Дубоко потресен ратним страхотама, урадио сам једну серију слика и обишао веће градове у бившој Југославији“, каже наставник Зековић.

Ова изложба је за нас била изузетно занимљива и едукативна, а били смо и поносни због чињенице да је слика нашег наставника на оваком месту.

Тара Веланац 64, Филип Којић 63

ДОЈАВЕ О ЛАЖНИМ БОМБАМА

Од бомби ни трага ни гласа, али је зато било звука гитаре, разговора, дружења.

Прво полугодиште, између осталог, обележиле су и дојаве о подметнутим експлозивним направама у бројним школама па и у нашој.

Помисао на то да се у школској згради налази експлозивна направа свакако није пријатна. Можда су неки од нас у почетку били мало уплашени, али временом, што је више било дојава, ми смо се навикавали на ту вест и постајали све опуштенији. Руку на срце, неки од нас су и ишчекивали, чак се и помало надали новој дојави која би прекинула контролни задатак или испитивање за оцену. Кад би нас наставници обавестили да је стигла дојава, ми смо готово са радошћу напуштали учионице.

Знајући да ћемо се брзо вратити, тај додатни велики одмор трудили смо се да искористимо што боље у дружењу, игри, разговору, а неки од нас су се потрудили да звуцима гитаре улепшају атмосферу, јер уз музику време пријатније прође.

Убрзо, овакве вести су престале да стижу и школски дан се вратио свом уобичајеном ритму и распореду.

**Ђорђе Вукомановић 62,
Мак Бушатлић 62**

КАД СТАРИЈИ РАЗРЕДИ ЗАМЕНЕ ДЕДА МРАЗА

Празнични дани доносе много радости, лепоте, светлости у срца свих нас. Чланови Ученичког парламента су на састанку одржаном у децембру покренули иницијативу да свако одељење старијих разреда припреми један новогодишњи пакетић и посети једно одељење млађих разреда и обрадује ученике пригодним поклонима и лепим жељама. Чланови парламента обишли су сва одељења старијих разреда и пренели своју идеју, па се са реализацијом могло полако кренути. Пакетићи су

се полако пунили. Старији другари су пажљиво припремали поклоне и планирали посету. У последњој недељи првог полугодишта, реализоване су посете одељењима млађих разреда када су им уручени поклони. Наши мали домаћини имали су прилику да се распитају о томе како је бити ђак старијих разреда, који предмети су занимљиви, а који су тешки, колико је потребно труда за одличан успех.

Посете су завршене уз узајамне честитке и прегршт најлепших новогодишњих жеља.

**Миња Величковић б₁, Маша Радојевић б₁,
Наталија Матић б₁**

ЈЕЛКА У ХОЛУ ШКОЛЕ

Сваке године у децембру наша школа засија празничним сјајем. И овог децембра је било тако. Ђаци су украсили учионице, а своје место у холу школе нашла је велика новогодишња јелка. Кићењу јелке су се ове године посветили чланови Ученичког парламента и чланови новинарске секције. Јелка је брижљиво украшавана, тражило се најбоље место за украсе, усклађивале су се боје. Важно је било да најлепши украси буду на највидљивијим местима, нарочито они које су наши ђаци ручно правили. Завршни потез повукли су наставник Пекић и чланови историјске секције који су сутрадан поставили светлеће лампице и звезду на врх. Поглед на јелку нам је наговештавао зимски распуст и све радости које нас чекају и олакшавао напорне дане на крају полугодишта.

**Ђорђе Вукомановић б₂,
Миња Величковић б₁**

ПРЕПОЗНАЈ НАСТАВНИКА СТАРИНЕ

Свако од нас је посебан и јединствен, па тако и наставници, а нико их боље не познаје и не уочава њихове особине и специфичности од њихових ђака. Ђацима ништа не може да промакне, иако наставници мисле да су они ти који све примећују и који имају „очи и на леђима“.

Покушајте да препознате наставнике који изговарају следеће реченице:

1. Добро промућкајте главу пре употребе!

2. Ти си заслужио једног Смаилагића!

3. Е, сине, у моје време деца су поштовала шта им се каже.

4. Ау, соколе! (није за хвалу, нешто неповољно) Соколе! (повољно)

5. Другари, морате да престанете да причате, треба да радимо

6. Наставнице, наставнице, наставнице... Рекли смо да нема наставничења!

7. Мој омиљени учениче, можеш ли, можда, да ми поновиш шта сам рекла?

8. Ти си баш духовит. Мора да се дружиш са духовима.

ИЗ УЧИОНИЦЕ

- „Наставнице, могу ли до тоалета?“
- „Имаш ли калкулатор?“
- „Имам.“
- „Рачунај да не можеш.“
- „Јеси ли пио воду?“
- „Нисам, нисам“.

- РЕШЕЊА:**
1. Ивана Симеуновић
 2. Милош Пекић
 3. Срђан Живковић
 4. Борис Ивановић
 5. Радника Бановић
 6. Биљана Ђурђевић
 7. Миљана Перић
 8. Видак Вулић

ТАЈНИ ХАЈДУЧКИ САСТАНАК

Из поузданих и редовних извора процурела је информација да је заказан тајни хајдучки састанак у глуво доба код бисте Старине Новак у холу школе али су се одмах појавиле и гласине да не окупља Старина Новак своју дружину већ да су се наставници у многим минулим годинама дежурања у холу школе на месту дежурног наставника, охрабрили као хајдуци и заказали састанак. Искрено, дежурство наставника није много различито од хајдучких стража, па чак и сачекуша, јер су хајдуци пресретати Турке а дежурни наставници пресрећу несташлуке ђака. Зато, са знајте из стрипа који следи, које хајдуке у школи имамо.

ХАЈДУЧКА ЧЕТА ЈЕ РАЗОТКРИВЕНА

Мукотрпна дежурства наставника учинила су своје. Наставници су се похајдучили иако то крију. Оштром ђачком оку то ипак није промакло иако се још са сигурношћу не зна ко је који хајдук постао.

Цртала:
Мила Башкот б2
текст:
В.В.

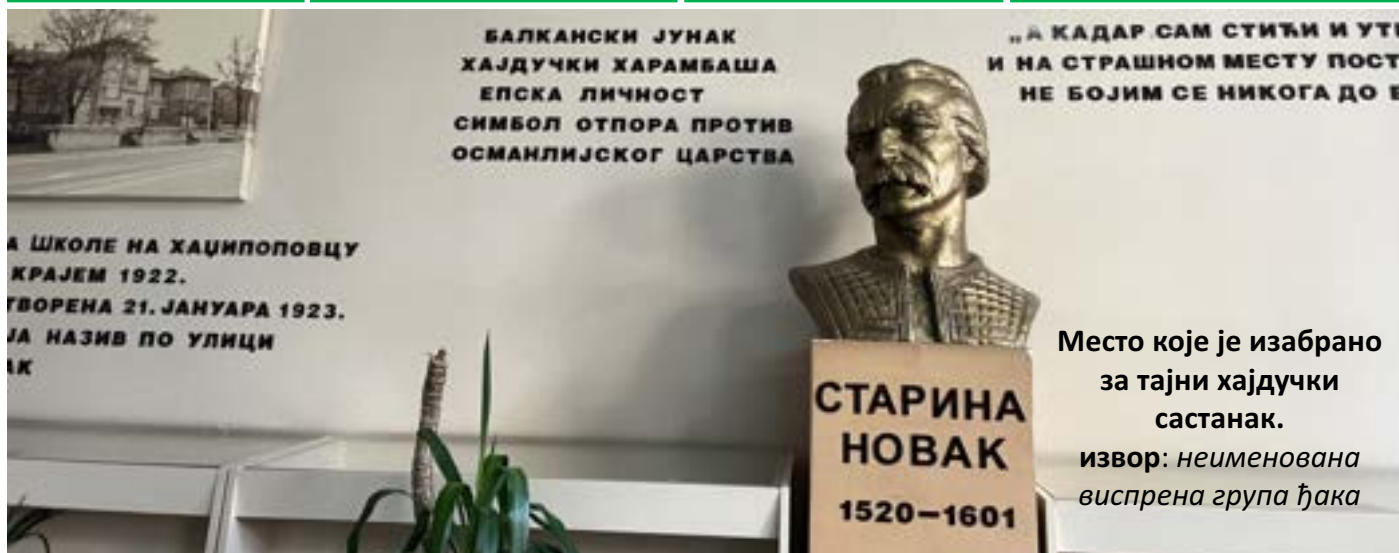
За наставника техничког Бориса Ивановића ђаци категорички тврде да је **ДЕЛИ РАДИВОЈЕ** лично!

Ђачком оку није промакло да је наставник физичког Срђан Живковић нико други до **ДИЈЕТЕ ГРУЈИЦА**.

А и харамбаша хајдучке чете, наставник Милош Пекић, разоткривен је као најљући хајдук **СТАРИНА НОВАК** главом и брадом

Место које је изабрано за тајни хајдучки састанак.
извор: неименована
виспрена група ђака

НАДИМЦИ

Од кад постоји школа, постоје и надимци. Скоро да нема ђака који никада није добио надимак, било да је проистекао из имена, презимена или неке особине. Неко их воли, неко их не воли. Неки се добијају у тренуцима љутње, а неки из шале или смешних ситуација у којима се нађемо.

КОД НАШЕГ НАСТАВНИКА ИСТОРИЈЕ

Теодор је - **БОЖИДАР**
а Теодора - **БОЖИДАРКА**

цареви су дечаци који носе имена:
ДУШАН И ЛАЗАР.

На часовима о Старој Грчкој:
Ђорђе је **ЈОРГОС**
(то се задржало и касније)

Једног Сергеја прозвали су **БРКА**, јер би на трећи час после великог одмора увек долазио са јогуртом у руци и белим „млечним“ брковима на лицу. Више воли надимак **СЕРХИО** јер је то име чувеног фудбалера.

Дечак који свима воли да дели савете и лекције добио је надимак **МАЈКА ЈЕВРОСИМА**. Тај свој надимак не воли, али зато воли кад га зову **ДЕКИ, ДОРЂОЛАЦ** или **ПЕЦАРОШ**.

На часу технике и технологије је на питање наставника: „*Какви зидови могу бити?*“, један ђак одговорио: „*Од цигле*“. Зато од тог дана „поносно“ носи надимак **ЦИГЛА**.

МНОГО ЈЕ НАДИМАКА КОЈИ СУ НАСТАЛИ ПРЕМЕТАЊЕМ СЛОВОВА, ТЈ. ШАТРОВАЧКИМ НАЧИНОМ ТВОРБЕ РЕЧИ:

Филип - Фића - **ЂОФИ**

Петар - Пеца - **ЦОПЕ**

Никола - Ница - **ЦОНИ**

Данило и Јана су међу вршњацима **ЖАКЛИН** и **ЖАКЛИНА**

(нема тачних података зашто)

Највише је оних надимака добијених од миља, тепањем, па имамо Миланчета, Дуција, Лукицу, Мицу, Машењуку, Јоцу, Дацу, Лулета, Марета ...
Много је и оних надимака насталих скраћивањем презимена: Шаја, Земун, Милоје, Мића, Паја...

Надимци нас могу пратити целог живота. Оне који нам пријају радо прихватимо, оне друге не желимо ни да чујемо, али је сигурно да ћемо их заувек памтити као део наших школских дана. И наставићемо да смишљамо нове. Важно је само да никога надимком не увредимо.

Мак Бушатлић б₂, Ђорђе Вукомановић б₂,
Сергеј Николић б₂, Мила Башкот б₂

ОСМОСМЕРКА

са речима које
најчешће изговарамо у школи

Од слова која су удобно смештена у табели треба уочити задате речи. При тражењу речи сви смерови читања су могући: хоризонтални, вертикални, коси, напред, назад. Ваљда се зато ова табела и зове осмосмерка.

Ј	Р	М	О	Н	О	Г	Р	А	Ф	И	Ј	А
К	С	А	Р	С	Б	А	Ш	Т	И	Ц	А	Д
Т	Н	А	Д	Е	Т	О	О	О	Ш	Д	Х	А
А	И	Е	Л	О	Ч	О	С	И	В	М	О	Р
Ш	Р	С	З	А	С	М	Г	О	Д	Ч	Л	И
М	А	А	О	Д	У	Т	Ј	О	А	А	Т	С
А	Н	Т	Б	З	А	Е	Е	С	Д	И	Р	С
Ј	И	Ф	Е	О	З	Н	О	В	Ф	И	А	М
Д	В	Ј	У	И	Р	П	И	А	Р	Б	Н	Е
А	О	К	Ч	Д	И	А	Р	Л	О	О	В	А
Н	Н	Н	А	С	Б	Г	В	Р	О	Д	П	Р
К	А	К	А	П	А	А	Б	А	К	В	Т	Е
О	Л	А	С	Т	И	Ш	Л	Р	К	А	А	И

Размрдајте мало моздане вијуге и добро се забавите тражењем следећих речи:

КНЕЗ ДАНИЛОВА,
МУЗЕЈ, САТ
РАДИО, ДАР
БАШТИЦА, ХОЛ
НОВИНАРИ, БР
ТАШМАЈДАНКО,
ДВОЈЕЗИЧНА,

ГРАФИТИ,
СТО ГОДИНА,
РАДОСТ ЕВРОПЕ,
САБОР, ОШ
ЧАСОПИС,
САЛА, РЕЧ
ЛАСТИШ

БОРАВАК,
ФУДБАЛ, КАПА
МОНОГРАФИЈА
КАПИ, ИТД

осмосмерку сачинила:
Ева Андонов 6₁

ШКОЛСКИ РЕЧНИК

Постоје неке речи нашег језика које нам могу звучати духовито и смешно, помало застарело, а чија нам значења нису најјаснија.

Овде вам зато дајемо неколико примера таквих речи, уз објашњења њихових значења.

ЗЈАЛЕ – на часовима ђаци често „хватају зјале“, што значи да тада не раде ништа, већ гледају кроз прозор, у слику на зиду или у сам зид.

ЛАНДАРАТИ – када после часова, уместо да идемо кући и учимо, шетамо, идемо тамо-овамо, сами или у друштву оних који исто ландарају као и ми.

ЏАБАЛЕБАРОШ – ученик који не учи, не ради домаће задатке и не извршава обавезе, али ипак очекује добре оцене.

КЕРЕФЕКЕ – израз „правити керефeke“ неки могу схватити као непримерено понашање ученика на часу, измотавање, а то је у ствари само наша жеља да засмејемо цело одељење и да будемо проглашени за најдуховитијег ученика у разреду.

СМАНДРЉАТИ – неразговорно дати одговор на постављено питање наставника у ситуацијама кад баш нисмо најбоље научили лекцију; површно и лоше урадити задатак из било ког предмета.

СКАРАБУЏИТИ – урадити контролни или домаћи задатак непажљиво, на брзину, неуредно

ЛАЖНЕ ВЕСТИ

„Што је баби мило, то јој се и снило“ каже стара српска пословица. Ђаци наше школе сачинили су шале које су проистекле из оваквих „снивања“. Да ли „у шали има пола истине“ како каже стара српска пословица, закључите сами након што прочитате вести које следе.

Дрвене столице у нашој школи ускоро постају прошлост. Због неудобности и вишегодишњих жалби ученика да седење на дрвеним столицама изазива непријатност и отежава праћење наставе, школа је предузела све што је потребно да се учионице опреме фотељама са масажерима.

#

На завршном испиту ће се, уместо досадашњих предмета, полагати физичко и здравствено васпитање. Тестирање подразумева играње између две ватре, а победничке екипе бирају средњу школу коју ће уписати..

#

Од следеће школске године, како незванично сазнајемо, школа ће бити дужна да обезбеди новчана средства која ће исплаћивати ученицима за редовно похађање наставе. Једини услов јесте да ученик на први час не касни више од десет минута. То је још један вид мотивације за ђаке да редовно долазе у школу и савесно испуњавају своје обавезе.

#

Просветни радници су се на недавно одржаном семинару сагласили да су ђаци преоптерећени обимним градивом и школским обавезама. У складу са тим, наставници неће инсистирати на томе да ученици савладају градиво, већ ће бити довољно да за петицу наведу наслове неколико најбитнијих лекција.

#

Од следеће школске године наставници ће бити у обавези да сваког ученика похвале најмање три пута недељно и те похавле евидентирају у дневнику..

#

На основу информација добијених из поузданих извора, настава информатике и рачунарства ће се у нашој школи од 1. 9. 2024. искључиво одржавати на отвореном да би ђаци могли да удишу “свеж” ваздух.

#

Вести припремили:

Миња Величковић б₁, Маша Радојевић б₁, Наталија Матић б₁, Ева Андонов б₁, Тара Веланац б₄

ЗИМСКО ПРИПРЕМНО САВЕТОВАЊЕ 2024.

Зимско припремно саветовање 2024. одржано је 16. и 17. јануара 2024. године на Дивчибарама у хотелу "Дивчибаре". Стручни скупови, и стручно усавршавање у начелу, од изузетног су значаја за запослене у школи и не могу се надоместити било којим другим активностима, па чак ни другим формама које нису живи стручни скупови. Овогодишње Зимско припремно саветовање је од посебног значаја, иако је чак деветнаесто у укупном збиру саветовања ОШ "Старина Новак", зато што представља очигледан и сигуран доказ да се ОШ "Старина Новак" у потпуности вратила у успешан и квалитетан ритам рада након престанка сметњи које је изазвала епидемија COVID 19.

ПРВИ ДАН

16. јануар 2024.

Учесници Саветовања пристигли су, закупљеним аутобусом, на Дивчибаре око 10 часова и 45 минута у хотел "Дивчибаре". Саветовање је отворио директор ОШ "Старина Новак" поздравивши учеснике саветовања и констатујући да је ЗИМСКО ПРИПРЕМНО САВЕТОВАЊЕ 2024. окупило укупно 49 учесника, а да је двоје пријављених за учешће отказало дола-

план рада првог дана

- 08:00 Полазак аутобуса
- 10:00 Долазак у хотел "Дивчибаре"
- 10:30 Отварање саветовања
Милош Пекић
- СПОМЕНИК СТАРИНИ
НОВАКУ**
- 11:00 Слободно време
- 15:00 Ручак
- 16:00 Предавања:
Ивана Николић,
ПЛАТФОРМА „ЧУВАМ ТЕ“
- Влада Вучинић*
**ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД
СА ЋАЦИМА**
- 19:00 Слободно време
- 20:30 Свечана вечера

зак на саветовање због оправданих разлога јер су се разболели. Истакао је да је овогодишње зимско припремно саветовање, у укупном броју свих саветовања, чак деветнаесто по реду. Након поздравне речи, директор школе је упознао присутне са Планом и програмом саветовања.

Саветовање је, у стручном и радном смислу, отворено предавањем Милоша Пекића, који је говорио о споменику Старини Новаку. Пекић се у свом излагању осврнуо и на друге споменике постављене у Београду и у том контексту изнео аргументе за постављање споменика Старини Новаку.

Уследили су пауза за дружење и ручак, а саветовање је настављено предавањем педагога Иване Николић која је учесницима презентovala и приближила платформу "Чувам те". Користећи богату пауза поинт презентацију предочила је најважније елементе, као и кориснике, новоуведене платформе.

Последње предавање предвиђено за први дан саветовања одржао је директор Влада Вучинић са темом "Појачан васпитни рад као предуслов за изрицање васпитних мера". По завршетку

предавања директор је организовао радионицу на исту тему, поделивши учесницима поједине улоге, чиме је симулирана ситуација из свакодневне праксе. У занимљивој и конструктивној атмосфери учесници су са практичне стране разматрали постојећи проблем и разменили корисна искуства.

Према плану, први дан саветовања завршен је свечаном вечером уз музички програм.

ДРУГИ ДАН 17. јануар 2024.

Други дан саветовања отпочео је након доручка, у 10 часова. Отворивши други дан саветовања, директор школе је кратко подсетио на план рада текућег дана као и план повратка за Београд, а након тога је приступио одржавању предавања са актуелном темом „Рад са ђачким родитељима и начин вођења родитељских састанака“. Директор школе Влада Вучинић говорио је о раду са родитељима и старатељима концентришући се на поступање у пракси. У изузетно

план рада другог дана

08:00 доручак

10:00 предавање:

Влада Вучинић

РАД СА ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИМА

12:00 пауза

12:30 Предавање:

Оливера Гавриловић

ИЗВОД ИЗ ЗАКОНА О ОС- НОВАМА СИСТЕМА ОБРА- ЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И НАЈНОВИЈЕ ИЗМЕНЕ ЗА- КОНА

15:00 Слободно време

18:00 Повратак у Београд

интересантном излагању директор је указао на законску регулативу, али и на јако корисне примере из свакодневне праксе. Ово занимљиво излагање је подстакло учеснике на конструктивну дискусију.

Последње предавање саветовања одржала је секретар школе Оливера Гавриловић, која је говорила о најновијим изменама Закона о основама система образовања и васпитања. Указала је на све измене и допуне кровног закона просвете које су ступиле на снагу у новембру минуле године.

Званични, стручни део саветовања је затворио директор школе Влада Вучинић захваливши на учешћу на Зимском припремном саветовању, истакавши да је актуелно саветовање од посебног значаја, иако је чак деветнаесто у укупном збиру саветовања ОШ“Старина Новак“, зато што представља очигледан и сигуран доказ да се ОШ“Старина Новак“ у потпуности вратила у успешан и квалитетан ритам рада након престанка сметњи које је изазвала епидемија COVID 19. Истакло је да су стручни скупови, и стручно усавршавање у начелу, од изузетног значаја за запос-

лене у школи и да се не могу надоместити било којим другим активностима, па чак ни другим формама које нису живи стручни скупови. Такође је нагласио да ће ОШ“Старина Новак“ и убудуће организовати саветовања за своје запослене потпуно бесплатно. На крају је подсетио да ће Уверења о учешћу, чиме се правдају припадајући бодови за стручно усавршавање на нивоу установе, моћи да се преузму у школи.

Учесници саветовања су добили слободно време за уживање на Дивчибарама које је, на радост свих, било под снегом и пружало идеалне услове за шетњу у зимским условима. Учесници саветовања су предвече, закупљеним аутобусом стигли у Београд.

В.В.

ПРАЗНИК СВИХ СПРСКИХ ШКОЛА НА СВЕТУ

ПРОСЛАВА САВИНДАНА – ШКОЛСКЕ СЛАВЕ

УОШ „Старина Новак“ прослава Савиндана је почела доласком свештеника Александра Лучића који је освештао славски колач, а потом је уследила свечана приредба коју је припремила вероучитељица Марија Тодоровић у сарадњи са наставницом музичке културе Катарином Рибић, уз допринос наставнице српског Станиславе Сајић. За техничку подршку био је задужен наставник технике и технологије Саша Шипка.

Овогодишња приредба била је

посвећена Светом Сави као извору српског образовања, Цркве и културе.

Ученици првог разреда су, другу годину заредом, на приредби, дали завет на школској слави, заветујући се да ће уз Божју помоћ ићи светосавским путем образовања и васпитања.

Хор је наступио уз музичку пратњу ученика Марка Марјановића и Александра Матеја Си мића.

Приредбу су водили ученици

Дуња Радисављевић и Марко Марјановић.

Директор школе Влада Вучи нић, је уручио награде ученицима који су се потрудили да кроз песму и причу представе Светог Саву и подсети на оно што је оставио у наслеђе нашем народу.

На крају приредбе, ученица другог разреда Ана Хладни је подсетила ученике, наставнике и родитеље да се мала знања добијају учењем, а велика знања – вером и поштењем. **М.Т.**

ПРОМОЦИЈА МОНОГРАФИЈЕ СТО ГОДИНА ШКОЛЕ „Старина Новак“

Прво представљање тротомне монографије ОШ „Старина Новак“ успешно је одржано у Дечјем културном центру Београд, у присуству многобројне публике за коју је сала Дечјег културног центра била тесна да све прими.

У Дечјем културном центру Београд одржана је 5. фебруара 2024. године промоција тротомне монографије наше школе СТО ГОДИНА ШКОЛЕ „Старина Новак“. Поменути датум није случајно изабран већ је одређен зато што је 5. фебруара 1601. године на мученички начин страдао Старина Новак, па је ово била прилика да се искаже пијетет према великану српске прошлости чије име носи наша школа. Сценарио за промоцију написао је Влада Вучинић, директор школе, а режирала га је и пред многобројном публиком водила Наташа Мугоша, наставница српског језика. О монографији су говорили Влада Вучинић, Милош Пекић, Марија Марковић и Василије Савић, а делове из књига монографије читали су ђаци наше школе.

Представљање монографије почело је обраћањем Владе Вучинића који је објаснио концепт монографије који је изискивао штампање три књиге од којих је прва описала историјски ток првог века постојања наше школе, друга је посвећена најважнијим активностима школе, а трећа говори о учесницима у животу школе минулих сто година, ђацима наставницима и учитељима. Влада Вучинић је предочио и техничке карактеристике монографије (560 страна; 170 фотографија; 153 табеле; тврд повез у пуном колору; кунздрук папир итд). Указао је да је наша школа потпуно сама планирала, написала и објавила монографију. Следећи говорник био је Милош Пекић, наставник историје, који је истакао општа места важна за монографију и био најсажетији од свих говорника на промоцији.

Марија Марковић је објаснила да су књиге монографије појединачно објављиване као

подлистови три броја часописа НОВАК, односно да је формални издавач монографије лист НОВАК. Дала је приказ делова монографије који се односе на часописе у историји наше школе и издавачку делатност школе. Последњи говорник је био Василије Савић, школски библиотекар. Осврнуо се на приказ монографије из гледишта библиотекара и образложио далекосежни значај монографије. Представио је два важна поглавља монографије: *Библиотека* и *Радио „НОВАК“*.

У интервалима између наступа говорника, наступали су ђаци који су читали изабране делове из књига монографије, али и из најновијег броја листа НОВАК, броја 22. Након завршетка програмског дела промоције, уследила је мала свечаност уручивањем ЗАХВАЛНИЦЕ генералном спонзору монографије Александру Јаковљевићу, директору предузећа Flying Ambulance, приликом које се разлегао срдчан аплауз као знак захвалности донатору.

В.В.

**Занимљивости о
школи прикупио
и записао
Влада Вучинић**

УСЛОВИ ЗА НАСТАВУ У СТАРОЈ ЗГРАДИ

Првобитна школска зграда наше школе сазидаана је на углу улица Старине Новака и Далматинске. Зидање зграде је завршено у децембру 1922. године и имала је само приземље са четири учионице, две канцеларије, али и сутерен са станом за управитеља школе и просторијом за ђачку кухињу. Основа зграде је износила 568,14 m², а површина припадајућег плаца износила је 2 469,37 m². Објекат је пројектовао архитекта Веселин Трипковић.

Према наводима у монографији ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „СТАРИНА НОВАК“ на заузимање општинске управе и школских власти, протесте ђачких родитеља и иницијативу појединих истакнутих личности, обласни Школски одбор приступа 1927. године састављању програма за зидање нових и проширење постојећих школских зграда. У том замаху се 1928. године приступило дозифивању још једног спрата нашој школи. Том приликом добијене су 4 нове учионице и 2 канцеларије. Надзидани спрат, како наводи Жарко Крстић, технички референт општине београдске, *изведен је скромно, од обичног материјала, као и постојеће приземље, али је зграда лепа и хигијенска*. Вредност зграде са инсталацијама је 1.193.094,00 ондашњих динара, а вредност имања 864.279,50 ондашњих динара. Након завршетка радова дозифивања спрата старе школске зграде, оспособљено је 8 учионица за наставу чије су димензије биле 9,25m дужине и

На часу ликовне секције
ђаци вредно раде у старим
добрим скамијама.

НЕШТО ИЗ МОНОГРАФИЈЕ ШКОЛЕ

Објављивање тротомне монографије наше школе велики је подухват и за много моћније научно-образовне институције, а камоли за једну обичну српску основну школу. Да би се скренула пажња на ову чињеницу, од прошлог броја НОВАК-а објављује делове из сваке од три књиге монографије. У овом броју, *можда нисте знали*, представљамо текст из друге књиге монографије о условима рада у старој школској згради.

6,5m метара ширине. Зграда је пројектована за 360 ученика, односно 8 учионица по 45 ђака, али је наредних година толико порастао број ученика да је настава извођена у две смене, а пред почетак Другог светског рата и у три смене.

Због драстичног повећања броја ђака, услови за извођење наставе, али и здравствено хигијенски услови су се погоршавали. О здравственим условима ђака школски надзорник у свом извештају о стању школа школске 1932/33. године, поред осталог, извештава:

Анемичност деце услед слабе хране, оскудице и рђавих стамбених прилика, упадљива је појава периферијских школа: „Јован Цвијић“, „Старина Новак“ и „Јанко Веселиновић“.

Треба нагласити да је у описаним условима наша школа осетно пружала помоћ деци путем ђачке кухиње, за коју је школски надзорник констатовао да у погледу начина исхране, чистоће и реда потпуно задовољава. Наиме, наша школа је имала обданиште/склониште за сиромашну децу где су до почетка наставе снабдевана топлим доручком изјутра, а током дана ручком. Овакав начин збрињавања деце имале су, према извештају Министарства просвете Краљевине Југославије, у Београду само три школе: „Код Саборне цркве“, „На Смедеревском Ђерму“ и „Старина Новак“.

У току Другог светског рата, али и после рата до 1961. године када је школа усељена у нову зграду, услови за рад су били изузетно тешки. Разлози за то су: непостојање довољног простора за наставу због чега је настава извођена у више смена, у претрпаним учионицама и вероватно са скраћеним часовима; непостојање сталне адресе и честе селидбе, али и рад на две и три адресе са другим школама; превелики број ђака у односу на број учитеља и наставника. Услови за рад школе су се сасвим поправили званичним усељењем школе у нову школску зграду 22.12.1961. године.

ТАЈНА СТАРЕ ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

Строго билиотечко правило налаже да се старе књиге школске библиотеке морају уклонити из библиотеке због опасности од прашине која се годинама наталожила и додатно стварала круњењем хартије, претворивши се у претњу ђачком и наставничком здрављу. Ипак, да се правила понекада прекрше доказала је једна стара књига библиотеке школе „Старина Новак“. Као да се хајдучки одметнула од стандардне процедуре отписа кротких и послушних књига, није се нашла у гомили предвиђеној за рециклажу папирног отпада. Да ли је овакав пркос проистекао из чињенице да је садржала српске народне

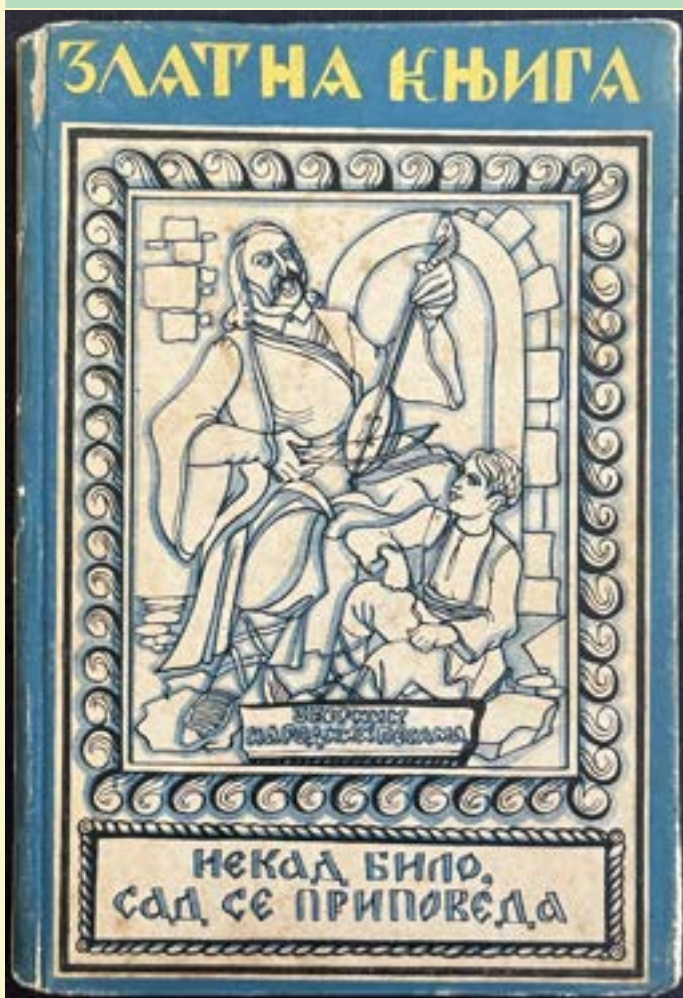
Оригинална посвета Недељковић Лазару III1 за „врло добро учење и одлично владање“ 28. јуна 1935. године

1934/35. годину у издању „Златне Књиге“.

Све наведено о књизи не би било претерано неуобичајено да ова књига не садржи нешто изузетно вредно за школу „Старина Новак“, прави раритет, а за садашњицу сочну ексклузиву. На самом почетку књижног блока књиге налази се оригинално званично сведочанство о награђивању Недељковић Лазара ученика III1 разреда школе „Старина Новак“ за врло добро учење и одлично владање.

Ова посвета садржи низ елемената који су од изузетног значаја за сагледавање начина поступања у нашој школи између два светска рата. Сачуван је отисак оригиналног штамбиља за књиге које се поклањају заслужним ђацима, иако сам штамбиљ није сачуван. Види се да је књига уручена на Видован 1935. године, како од обнове државности Србије опет ђацима уручујемо награде, Ђачке књижнице и Сведочанства. Посебно је драгоцен изузетно добро сачуван отисак печата школе јер се са њега, *можда нисте знали*, може прочитати тачан назив школе у том времену: ДРЖАВНА НАРОДНА ШКОЛА „Старина Новак“ у Београду. Иако редак, овај печат се ипак може пронаћи на још неким преживелим документима из тог времена, али је зато својеручни потпис вршиоца дужности управитеља школе 1935. године Душана Еремића од изузетне вредности јер је вероватно једини његов сачувани оригинални потпис.

Књига је заиста дуго хајдуковала и измицала билиотечким правилима о отпису књига, али је дошло време када више не мора да брине. Овако вредан артефакт се више не води као књига библиотеке већ је проглашен за експонат Музеја школе „Старина Новак“. Заслужена пензија је стигла на радост свим постојећим и долазећим генерацијама ђака и наставника.

Књига школске лектуре за школску 1934/35. годину

песме о невиђеним јунаштвима и непокорности турским зулумћарима, или је уместо пркоса преовладала љубав непознатог читаоца који се одважио да прокријумачари књигу, остаће тајна можда заувек. Наслов јој је НЕКАДА БИЛО, САД СЕ ПРИПОВЕДА, зборник народних песама. Објављена је као књига школске лектуре за школску

ДА ЛИ СМО ЗАБОРАВИЛИ ЗНАЧЕЊЕ ПРОСВЕТАРСКИХ ПОЈМОВА

први део

Зашто постоје едукаторке и едукатори, а не постоје образовке и образоваоци? Да ли постоји разлика између школовања и образовања, учења и информисања?

Потреба да се у свакој прикладној прилици подсетимо шта представља појам *образовање* никада није била већа. То је зато што се прецизирањем овог појма неминовно упуштамо у саму суштину најважнијих питања наставе, школе, учења, оспособљавања за рад и укључивања младих генерација у друштвени живот – у смисао и суштину саме просвете. Може се наслутити да разматрањем правог и тачног значења просветарских појмова приближавамо се и решењима за све актуелне проблеме просвете. Посматрањем, из прикрајка, конфузије у јавности која влада приликом коришћења просветарских појмова, постаје јасније зашто се и на неким гласним и видљивим местима у јавности могу чути и видети предлози и коментари од којих просечан просветни радник занемори и остаје збуњен. То је, поред осталог, довољан разлог да у окоролем просветарском листу НОВАК појаснимо и подсетимо, колико је то могуће на малом простору, шта тачно значе поједини просветарски појмови.

Реч *образовање* потиче од речи - *образ*. За Србе *сачувати образ* значи сачувати част и не огрешити се, али подразумева и скуп свих активности које омогућавају постизање самоспознаје, сазнавања ко смо, како бисмо били кадри да част сачувамо и не огрешимо се. О овој суштини је, у ширем смислу, кроз појмове *чојства* и *јунаштва* говорио и писао чувени српски писац Марко Миљанов. Његово *јунаштво* (способност да се одбранимо од непријатеља), у појму *образовања* значило би: сачувати част, а *чојство* (способност да непријатеља кога смо савладали сачувамо од нас самих), у појму *образовања* значило би: бити кадар не огрешити се. *Образовање*, дакле, представља процес разумевања света у себи како би образована особа постала способна да сама одреди сопствено место најпре у микро, а затим и у макро свету. Циљ *образовања* је самоспознаја и спознаја смисла знања, смисла учења. *Образовање* омогућава ђаку да схвати зашто учи као и да схвати да му учење због *образовања* утврђује лични индентит, односно, пружа оно за чим

деца ђачког узраста жуде, за припадањем и проналажењем сопственог лика. Образована особа препознаје сопствено место у друштву и има веће изгледе да постигне хармонију у породици, на послу, у сопственом националном, јер зна ко је и не исцрпљује се у непрестаним лутањима и тражењу свог идентитета, често не знајући ни сама зашто је прождире нагон да се изнова доказује. У сусретима са другим идентитетима, због сопствене спознаје, образована особа не изазива конфликте јер нема потребу да негирајући туђи идентитет ствара сопствени. Образована особа је истинољубива особа, а необразована особа оправдава став да до циља не треба бирати средства.

Дакле, сама одредница *образовања*, са једне стране, и циљ *образовања*, са друге стране, недвосмислено упућују на могућност препознавања појава које нису *образовање*. А пре свега упућују на важну чињеницу да за потпуно оспособљавање младе особе за проналажење места у друштву, *образовање* нема алтернативу. Такође, ово указује да, у суштини, *образовање* је трајна

категорија. Односно, њен циљ је непромењив иако се напретком технологије могу јавити разни облици *образовања* као процеса који траје читавог живота. Важно је нагласити да се *образовање* не поклапа са појмом – *учење*. Ово је важно разлучити јер *образовање* има свој циљ (самоспознаја и одређивање сопственог места у свету), а *учење* је само оруђе *образовања* за постизање поменутог циља. Ипак, *учење* може бити укључено у различите концепте који нису *образовање*. Ево неких.

КАДА УЧЕЊЕ ПОСТАНЕ САМО СЕБИ ЦИЉ

Овај концепт је опасан јер се тада рађа добро познат отпор ђака према настави (бежање са часова без гриже савести, истинска упитаност ђака зашто учи када све може наћи на интернету, бубање и штребање као нужно зло, паљење књига и уџбеника, избегавање ако је икако могуће свих часова на којима се учи а да се не зна зашто се учи итд). Исход концепта да је учење само себи циљ је, заправо, бесмислено нагомилавање података, и када ђаци кажу да не воле да уче, они, заправо, не воле овај концепт. Међутим, кад се учење спроводи са циљем образовања (самоспознаја и одређивање сопственог места на свету) ђаци активирају већину својих потенцијала. То се дешава са ђацима у спортским клубовима, музичким школама, културно-уметничким друштвима, клубовима у којима се окупљају

због рачунара или неког хобија итд. (ђаци који пружају отпор учењу у школи, после школе у спортском клубу дају свој максимум). Интересантна и илустративна је појава да ђаци српске дијаспоре и поред силних препрека, су веома заинтересовани за учење на матерњем језику што се може објаснити само чињеницом да је учење стављено у функцију *образовања* а не само себи циљ, јер ђаци дијаспоре знају зашто уче (а то је *бразовање* суштински) а уче да би сачували српски индентитет у туђини. Понекад се са симпатијом, и примесом шале, каже да су Срби дијаспоре већи Срби од ових у Србији.

КАДА УЧЕЊЕ ЗА ЦИЉ ИМА СТИЦАЊЕ ПРОФИТА

То значи да се ђаци стављају у позицију да уче само оно што ће их оспособити да у зрелом добу зарађују што више пара. Овај концепт је опасан због следећих разлога:

1. самоспознаја и одређивање сопственог места у свету се, као циљеви образовања, се потискују или занемарују, због чега особа не успева да створи свој сопствени идентитет – без пара она је *нико и ништа*,

2. у настави, део градива које је, тобож, непотребно и које, тобож, представља преоптерећење ђака, јер се не види директна веза са будућим профитом – укида се или смањује до обесмишљавања (ђаци заражени овим концептом редовно постављају питања као изговоре: *Шта ће мени ово што учим у животу? Зашто учим матиш када ћу бити певачица?*),

3. ђаци који уче да би се оспособили да зарађују паре су ускоспецијализовани, а то значи да су веома осетљиви на друштвено-економске промене и кризне ситуације (њих најтеже погађа криза – тачније: они је најтеже доживљавају),

4. друштво и нација лако остају без ових, најчешће високообразованих стручњака у одређеним областима, јер се лако отискују у свет или бивају купљени платежним понудама из богатијег света (за овдашњег високог стручњака увек ће се у свету наћи понуђач који може платити више и од највеће понуде коју отаџбина може понудити, а због недовољно изграђеног идентитета о друштву коме припада, оваква особа није привржена матичном друштву већ зарађивању новца).

КАДА СЕ УЧИ ДА СЕ У ЗРЕЛОМ ДОБУ НЕ БИ РАДИЛО

Учи, синко, да не би радио! Ако не учиш, бићеш ђубретар, чуваћеш овце и рмбаћеш на некој њиви!

Идејни творац оваквог концепта је ера социјализма и комунизма који је за циљ имао, пре свега, доказивање премисе да је могуће мењати природу човека а самим тим и света. Нажалост, и данас смо сведоци да је забрињавајуће великом делу радно способног становништва Србије идеал да се удоми у државној служби (државне јасле) па чак и уз жртву да имају мале зараде и немогућност напредовања у струци, само да би се рад избегао што је могуће више.

В.В.